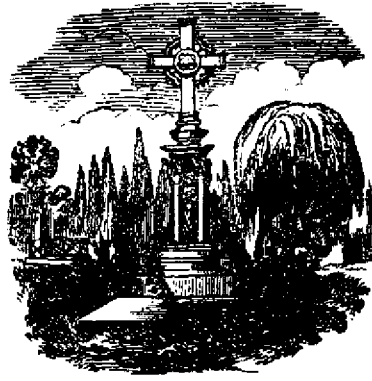

CURA SATULUI!

Présanți'a Sa, Parintele Metropolitu

ADREIU Baronu de Siagun'a,

a repausatu in Domnulu in 16^{le} Juniu, a. c. sér'a la 6 óre.

La o parte glum'a; sã imbracãu doliu!

Anulu 1872 a fostu pentru romani unu anu de doliu. Genii tempului, in care traimu, ómenii, pr'in a càroru lucrare s'a datu directi'a miscarii nòstre de asta-di, unulu càte unulu s'au stinsu d'in viétia, lasandu in urm'a loru unu suveniru scumpu, comór'a de gândiri. ce au adunatu in viétia. **Eliadu, Bolintineau, Iancu**, trei spirite de o potriua providentiale, trei caractere de o potriua candida, trei ómeni, ce deopotriua nu sunt nascuti d'in ómeni, ci rezultati d'in vremea, in care s'au inaltiatu, toti trei de o potriua jertve ale reutatiunii tempului, in care au lucratu, in anulu 1872 se stinsera sî trupesce d'in viétia.

Anulu 1873 nu mai pucinu este unu anu de doliu. -- Abia se limpedi miscarea produsa in suflete la mórtea Domnului Romanu **Alexandru Ioanu I** Cus'a, unu nou doliu imbracãmu la stingerea d'in acésta viétia a **Marelui Arhiereu Andreiu**, — unulu celu d'antaiu Domnu alu romaniloru uniti, altulu celu d'antaiu Metropolitu alu romaniloru eliberati, unulu creatoriu alu independentiei cetatienesci, altulu creatoriu alu independentiei basericesci.

Vremile vinu; vremile se duc; ómenii sî-urméza; se stingu generatiunile, candu ele se lipsescu de centrele loru. In anulu 1872, pr'in iesirea d'in viétia a lui **Eiadu, Bolintineanu** sî **Iancu** s'a stinsu gene-

ratia, ce a lucratu la 1848; in anulu 1873, pr'in iesirea d'in viétia a Domnului Alexandru Ioanu I. sî a Metropolitului Andreiu s'a stinsu generati'a, ce a lucratu pone la 1866.

Mórtea este o intemplanse serbatorésca. A moritu Eliadu; a moritu Bolintineanu; a moritu Iancu; a moritu Alexandru Ioanu I. cei ramas in viétia au imbracatu doliu, i-au inmormentatu sî au cantatu himnuri de marire. Fiesce-care mórte a fostu o ocase de serbatóre jalnica. — A moritu Metropolitulu Andreiu: cei ramas in viétia voru imbracà doliu, luvoru inmormentà si voru cantà himnuri de marire. Sî a lui mórte este o ocase de serbatóre jalnica.

Sufletele mari au inse unu semnu, alu loru propriu: a loru mórte este bogata in urmari. O mari sunt cei alesì: chiaru sî mórtea loru este unu cascigu pentru poporulu, d'in care faceau parte!

Numai in intunerecu scimu, ce este lumin'a; numai candu nu sunt mai multu, scimu ce amu perduu in omenii mari, ce amu avutu. — Metropolitulu Andreiu nu este mai multu: acum'a, acum'a sî numai acum'a, scimu cine a fostu Metropolitulu Andreiu, acum'a, candu, lipsindu omulu, privim numai faptele lui, numai rezultatulu lucrarii sale, numai ideile, ce ni s'au hèreditu dela dinsulu.

Éta semnul omenilor mari: la mórte, cuprinsulu sufletului lor devine o parte a bogatiei sufletesci a poporului intregu; la mórte plangemu pre aceia, pre carii i-amu gonitu in viétia; dupa mórte redicamu monumentu de pétra acelor'a, asupra caror'a in viétia amu aruneatu pétr'a.

Eliadu a moritu nebunu; Bolintineanu a moritu nebunu; Iancu a moritu nebunu: au desperatu in lumea, in care se aflau. Alexandru Ioanu I. a moritu gonitu d'in tier'a stramosiloru sei: a fostu gonitu de catra lumea, in care se aflá. — La mórte, totu-acea lume i-a prémáritu.

A moritu Metropolitulu Andreiu: sà ni damu séma de faptele lui, de viétia lui, de ideile lui si de totu, ce ni s'a héréditu dela dinsulu, sà ni damu si, fiindu drepti intr'acestu momentu serbatorescu, sà întrebámu, ce amu fostu noi in viétia lui.

Metropolitulu Andreiu a trairu in mediu-loculu nostru: întreag'a lui viétia tuturor'a ni este cunoscuta. Elu nu a trairu intr'unu cercu, ci in poporulu intregu; lui toti i-amu fostu de o potriua aprópe, toti de o potriua departe. Nime nu întreba cine-a fostu; nime nu întreba ce-a fostu: toti scimú ce a fostu elu pentru noi.

Nasentu d'in parinti macedo-romani in cea d'antaiú diua a anului 1809, in Miskolcz d'in Ungari'a, Anastasiu Siagun'a petrecú copilaria sa si incepú studiile la cas'a parintésca; urmandu-si apoi studiile si terminandu cursulu juridicu in Pest'a, potrivitu cu aplecarile sale firesei, elu pasí pe carier'a preotiesca, facendu-si studiile la institutul teologicu d'in Versietiu. Dupa terminarea cursului teologicu, tenerulu Anastasiu Siagun'a fú denumitu profesoru la institutul teologicu d'in Versietiu, éra mai tardiu se consacrà ordului monahalu in monastirea Hopov'a (Sirmi'a). Cu acést'a ocaziune elu luà numele monachalu „Andreiu.“ Peste pucina vreme fú transpusu ca profesoru la institutul teologicu d'in Carlovétiu, fiindu totodata si secretariu archidieceasanu. Cã archimandritu, Andreiu Siagun'a, fú incredintiatu cu conducerea monastirii Covil'a.

Devenindu episcopi'a ardeléna vacanta, binemeritatulu archimandritu, pr'in rescriptulu imperialu d'in 27. iuniu 1846, fú denumitu administratoru alu acestei dícesese.

In 2. Decembre 1847 elu fú alesu de catra sinodulu dícesanu de episcopu alu Ardélului.

De aici nainte Arhiepiscopulu Andreiu este alu nostru: devenindu elu unu centru alu miscariloru nóstre atáta nationale, câtu si bisericesci, viétia lui este o bucata d'in propri'a-ni viétia.

Episcopulu Andreiu a adusu cu sine in viétia însusiri rare: unu sufletu puternicu, o vointia buna, o via aplecare catra lucrarea nepartinitória. Elu nemsintitu stá de asupra cercului, in care se aflá.

Desi fú nasutu departe de trupulu natiunei, desí trebú sà se desvólte între maghiari si serbi, elu in tóte vremile pastrá fondulu romanu alu sufletului seu: iubirea cátra poporulu, d'in care facea

parte si consciinti'a legatuintieloru sufletesci, ce-lu împreună cu acel'a.

Lucrarea lui nu potú sà fia decâtu folositoria; elu ni se ivi ca tramisu de providentia.

Delocu la pasirea sa in viétia, romanii purcesera spre o miscare de insemnetate epocala. Ca presedinte alu adunarii nationale dela 3/15. Maiu 1848, elu se aflá in fruntea acestei miscari. Si aici remase peste aprópe intrég'a sa viétia: ca presedinte alu Comitetului nationalu, elu deveni demnulu reprezentantu alu romániloru ardeleni. In deputatiunile la Insbruck, Prag'a, Olmütz si Viena, precumu si in lucrarea sa pentru restaurarea metropoliei romane resaritene d'in Ardélu elu areta romaniloru calea, ce au sà apuce; éra organisandu díces'a pe temeiri canonice, in sinodulu amestecatu dela 1850, celu d'antaiú dupa 150 ani, elu puse temeiu unei miscari sanetóse si salutarie in baserica ardeléna.

Pe timpulu absolutismului Arhiepiscopulu Andreiu, desí in lupta cu sistem'a domnitória, inaugurà a activitate plina de folóse nesterse. Organisà institutul pedagogico-teologicu, forinandu-si, d'in propriile sale spese, profesori in streinetate, infiintà tipografi'a dícesana, fondà fói'a politica „Telegrafulu-Romanu“ si tipar: tóte cártile bisericesci.

Nu mai pucinu folositoria si nu mai pucinu cunoscuta ni este lucrarea defunctului dela anulu 1860 in cóce. Díctele d'in Sibiu si Clugiu, despartirea hierarhica de cátra serbi si organisarea canonica a Metropoliei romane restaurate de o potriua incoronéza viétia Marelui Arhiepiscopulu si Metropolitulu.

Si dupa tóte aceste n'au lipsitu in poporulu seu ómeni, ce orbiti de ambitiune si pretindendu a fi singurii mentuitori ai poporulu romanu, au cutesatu sà arunce cu pétr'a asupra betranului incaruntitu in lucrarea pentru binele obstescu. — Si elu a fostu o jertva a bunetati sale; si elu a avutu sà rabde dela cei ce nu se puteau redicá la inaltímea, la care se aflá elu!

Dar' elu a aflatu asiú contr'a acestoru góne in bogatulu seu sufletu: retrasu d'in viétia publica elu a lucrato pentru imbogatirea basericii, alu carei pastoriu érá. Cunóscemu fondurile, ce s'au creatu pr'in lucrarea lui spre sustinerea asediamentelorú nóstre bisericesci; cunóscemu serierile sale bogate in gandiri mari, pr'in care a pusu temeiu literaturii nóstre bisericesci, scrieri, ce singure voru remanè urmasiloru nostrii ca semne ale lucrarii nóstre sufletesci in acestu timpulu plinu de lucrari sterpe.

Metropolitulu Andreiu este mortu; dar' elu in vece va traí in acea, ce amu mostenitu dela dinsulu.

Nu plangemu in momentulu serbatorescu alu inmormentarii lui; nu pr'in lacrimi se aréta multiamit'a urmasiloru catra ómenii mari: sà ingenunchiamu cu pietate, pastrandu in sufletele nóstre totu, ce ni-a remasu dela dinsulu!

Firea lui in totdeun'a sà remana pastrata in gandirea poporului romanu!